

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Sacramentis, Mille Sexcenti Errores, Vaniloqvia, Et Cavillationes

Miletus, Vitus

Mogvntiae, 1593

VD16 M 5205

De Numero Sacramentorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30094

Millesexcenti Errores,

Miss. Quam etiam ob causam Philip. in Loc. ann. 20. & 21. signa potius & *sphragidas* seu sigilla appellanda censuit, quam Sacramenta, licet hanc eandem suam opinionem de nouo mutauerit, in Loc. ann. 31.

30. Rectè usurpari vocabulum Sacramèti, propterea quod usurpatio eius in Scripturis sacris non prohibeatur. *Idem Luth. loco cit.* Quasi hæc sit usurpationis propria ratio? Cur ergo non utimur Atrianorum vel aliorum hæreticorum vocabulis, cum nec ipsa prohibeantur? Itaque non idèdè rectè usurpantur vocabula, quia non prohibentur, sed quia contra sanam doctrinam fidei nihil complectuntur. Nemo autem nouit rectius, quibus sine periculo sanæ doctrinæ utendum sit vocabulis, quàm quæ suprà petram fundata est Christi Ecclesia, quæ Sacramenti uocem, ut propriè dictam, de septem signis seu Sacramentis, legitimo sensu & usu recepit & tradidit.

31. Res aliorum Sacramentorum, Confirmationis putâ, Pœnitentiæ, Ordinis, Matrimonij & Extremæ vnctionis, nec dignius, nec rectius illustrari, quàm si secundum scripturæ sententiam, nudè & simpliciter tractentur & explicentur, quod fieri æquè commodè possit, quantumuis Sacramenta non appellentur. *Kemnit. pag. 11.* Cur ergò Aquam suam & Cœnam Sacramenti appellatione dignantur? an & hæc sine nominis appellatione nudè & simpliciter tractari possunt & explicari? Et quidem, si res illæ æquè commodè tractari possent, tractatæ utique hæctenus fuissent, maximè à Scholasticis, qui rebus magis, quàm rerum mouentur & delectantur vocabulis & etymologiis.

De Numero Sacramentorum.

32. **N**ON esse septem Sacramenta. Mira cæcitas: septem esse negant, quod omnes concorditer Scholæ affirmât & Ecclesiæ: Pauciora uerò affirmant, quod nulla

nulla vnquam vel Schola tradidit, vel Ecclesia affirmavit. Nec interim quæ vel quot sint aut esse debeant, inter sese conueniant.

33. Septenarium Sacramentorum numerum non exprimi in sacris literis. Cum si nomen spectes, nec binarius quidẽ exprimatutur aut ternarius. Eadem vero Ecclesia quæ vnum vel duo, septem quoq; vt sacris consona literis, accepit & tradidit.

34. Vnum esse duntaxat, si propriè loquamur, Sacramentum. Cum Philipp. Illyric. & alij passim; duo esse si propriè loquamur, contendant.

35. Duo esse tantummodo, si propriè loquamur Sacramenta, Aquam & Cœnam. Kemnit. & alij. Cum tria esse Lutherus vtrò concedat, Vnde in Assert. contr. Louan. 35. *Pœnitentiam* (inquit) *cum virtute clauium absoluentium, Sacramentum esse liberè confitemur, habet enim promissionem, & fidem promissionis propter Christum.* Idem habet Apolog. Confess. Augustan. art. 13. Idem Concord. Calvin. lib. 4. cap. 19.

Idem Luther. de Capt. Babylone tom. 2. latin. Et tom. 7. de pœnit.

36. Tria esse Sacramenta, *Luth. supr.* Cum Philip. in Loc. anni 36. 52. 58. quatuor esse velit, Et Christus nullum expresse- rit, Neq; enim vel Baptismum vel Cœnam Sacramentum vocauit.

37. Quatuor esse Sacramenta. Philip. *supr.* Cum ibidem propendeat in sententiam Zwinglij quinque esse, Baptismum, Pœnitentiam, Eucharistiam, Ordinationem & Matrimonium: Et alibi non nisi tria statuat.

38. Quinq; esse Sacramenta. Philip. Zwingl. *supr.* Cum idem Philippus duobus post mortem Lutheri annis, cum Lipsensibus septem esse retinenda, definierit. Sleidanus, libr. 20. Histor.

39. Septem esse ex sententia Lutheranorum Sacramenta. *Lipsens. supr.* Cum hanc ipsam ob causam & definitionem hæresiarchæ appellentur ab Illyrico, Cent. 7. & in Adhort. ad Constantiam in agnita Iesu Christi veritate.

40. Multa vel pauca apud Lutheranos vel Calvinianos salutaria esse Sacramenta. Cum extrà Ecclesiam, aut omnino nullum

Millesexcenti Errores,

nullum fit, aut nullum Sacramentum profit. Quin nec vim quidem ullam Sacramento, sed soli tribuant fidei Sacramenti, quod re ipsa aliud non est, quàm Sacramentum ex Sacramento proferre & tollere.

41. Omnes suprapositas de Numero Sacramentorum opiniones, suo quodam sensu verificari & affirmari posse, Sacramenti vocabulo propriè vel impropriè largoque modo accepto. *Kemnit.* Cum ex sacris literis nec, quid propriè nec quid impropriè Sacramentum sit, demonstrari possit. Eadem autem Ecclesia Catholica, quæ Baptismum & Eucharistiam, reliqua quoque propriè & non impropriè Sacramenta esse tradidit & definiuit.

42. Septenarium Sacramentorum numerum in Concilio Florent. Armenis fuisse obtrusum, cum Græcis verò tentatum, quos tamen eo numero, mille annis antè Conciliū caruisse constet, tametsi ab ipso Bartholomæo Christi fidem acceperint. *Kemnit. pag. 8.* Verius, & quod inficiari nec ipsi possunt, Lutherani rectius dixisse, Binarium suum numerum, ac totam Confessionem Augustanam Græcis & Armenis fuisse obtrusam, ab ipsis verò nec receptam nec approbatam, sed publico scripto à Ieremia Constantinopolitano Patriarcha refutatam, hoc enim ipsis & omnibus constat: Dogmata sanè Catholicorum nullis obtrusa, sed ab omnibus vbiuis gentium Christianis prædicatione Apostolorum & successorum fuerunt propagata, recepta, observata & tradita: quæ & ipsi cum Catholicis Sectarij à Maioribus ante Concilium Florentinum tradita acceperunt, sed in fide stabiles non permanserunt. 1. Tim. 4. 2. Tim. 3. 2. Pet. 2. Iud. 1.

43. Pontificios fundamentum septenarij sui numeri ponere in futilibus & planè puerilibus rationibus, ut puta in septem hominum statibus, in septem hominum vitiis & virtutibus, aliisque id generis septenariis numeris, reb⁹ aliis attributis. *Kem. pag. 3.* Cum eodem planè loco scribat, Pontificios asserere, omnia septem Sacramenta à Christo Iesu esse instituta, & per Apostolos tradita? An hæc levis futilisque ratio? Alia vero rationes,

Congru-

Congruentia (vt vocant) magis sunt, quam euincentes rationes. Nisi verò à Christo & Apoltolis omnia & singula essent tradita, ab Ecclesia vniuersa nunquam fuissent recepta.

44. Septenarium Sacramentorum numerum, nullo posse conuenientiori Scripturæ testimonio à Pontificiis demonstrari, quàm illo Apocalypseos 17. vbi de Septicipiti bestia & meretricis sic legitur: *Ego dicam tibi Sacramentum mulieris & bestia, quæ portat eam, quæ habet septem capita, quæ sunt septem montes, super quos sedet mulier.* Kemnit. pag. 4. Per Mulierem & bestiam Romanum intelligens Pontificem, per septem verò bestia capita, septem Sacramenta. Verum cum ipse toties protestetur, & repetat, se Baptismum & Eucharistiam, pro veris, propriis ac sacrosanctis agnoscere & venerari Sacramentis, annè ipse blasphemus, qui eadem sacrosancta Sacramenta blasphemè comparat bestia? Omnem sanè hæreticum spiritualemente meretricem & bestiam, vt potè qui Christi fidem adulterat, gregemq; rapit & dissipat, nec ipsi quidem negant hæretici, id enim scriptura passim testatur. Urbis vero fidem & religionem, si sequi nolis, Orbis totius cur non sequeris? an enim alia Urbis, alia fides & religio est Orbis? aut ideo fides & religio Pontificiorum Catholica est, quia Urbis? & non magis quia Orbis? vnde & ipse Romanus Pontifex Catholicus dicitur, non quia Urbis solius, sed Orbis totius sequitur & tuetur fidem Catholicam, quæ hinc quoque Catholica nuncupatur, quia per totum Orbem vniuersaliter, non tantum per Urbem diffusa, vt habet August. epist. 48. 166.

45. Nusquam apud veteres extare disputationem, multò minus definitionem, de septenario Sacramentorum numero, proinde Tridenticolas Patres nimis impudenter & crudeliter anathemate damnare, qui plura vel pauciora numerent. Kemn. pag. 6. Cum is ipse numerus in Concilio ipsorum Lipsensi, vt refert Sleidan. postliminio fuerit reuocatus & definitus, num hi quoque impudentes & crudeles? Apud veteres verò, si nusquam fuit declaratus & definitus, ratio est, quia nunquam fuit controuersus, postquam verò controuerti cœpit, definiri ne-

Lib. 20. Histor.

Millesexcenti Errores,

cessariò debuit, vt quid Ecclesia sentiret, & Christi fideles credere deberent, omnibus constaret.

46. Veteres, quando propriè loquuntur de Sacramentis, nõ nisi duo recensere, Baptismum & Eucharistiam. *Kemnit. pag. 6. Calum. lib. 4. cap. 9. §. 1.* Atqui non idè cætera negat, qui duo recenset. Veteres verò, duo illa, quod cæteris sint illustriora, & omnibus manifesta, ac olim coniuncta, plerumque non numeri, sed exempli tantùm causa, recensent, quod etiam nõ fit, &c.

47. Licet antiquitas Sacramenti vocabulo variè luserit, omnes tamen, quandò incidunt in hystoriam Passionis Christi, quomodo ex latere eius sanguis profluxerit & aqua, docere, duo fluxisse duntaxat, Aquam pro Baptismo, & Sanguinem pro Eucharistia. *Kemnit. pag. 11.* Et ad hoc comprobandum plurima, finè necessitate, & à Pontificiis iam pridem allegata accumulat Patrum testimonia, imò ipsi (inquit) *Pontificij in Ecclesiis suis canunt, Hinc salutis Sacramenta emanant in Aqua & Sanguine, &c.* Adèd nempe stolidi Pontificij, vt quid canant, vel doceant, ipsi nesciant? sed frustra: An enim quia duo fluxerunt è corpore, nulla alia sunt ve esse debent Sacramenta? An minùs Sacramentum est Corpus, ex quo fluxerunt, quàm quæ ex illo fluxerunt? Non ergò quia fluxerunt duo, negantur cætera: Nec quid fluxerit, sed quid à Christo institutum Ecclesia acceperit, attendendum & asserendum est.

48. Solum Dyonisium ex vetustioribus pro septenario Sacramentorum numero, à Pontificiis posse allegari, qui tamen nec ipse septem, sed sex duntaxat, prætermisso Matrimonio, recenset. *Lutherus de Capt. Babyl. cap. de Ordinat.* Cum *Kemnitius pag. 6.* eundem nõ nisi quatuor recensere, & *Lyndanum* ex *Cypriano* septem allegare scribat. Quid verò Patres senserint, suis dicemus locis.

49. Nimis impudenter Concilium Tridentinum septenarium definire numerum, cum is in priori & puriori antiquitate definitus non fuerit, *Kemnitius citat.* Cum ipse definirit binarium:

binarium: An licuit Kemnitio, pro ea, qua est auctoritate, definire binarium, quem nullum vnquam definiuit Concilium; & non licuit Oecumenico Concilio, definire septenarium, de quo nullum vnquam dubitauit Cōcilium? maximè cum is ipse in Lipsensi ipsorum Concilio definitus & receptus fuerit: Eo ipso autem quia definitus non fuit, ne incertus esset definiri debuit. Supr.

50. Ridiculum esse, quod Concilium Tridentinum anathematiseos damnet, qui negauerint septem esse Sacramenta, à Christo instituta, cum Petrus à Soto, qui ipse Concilio præsens interfuit, in eoq; vitam obiit, cum multis aliis non obcuri nominis Pontificiis, asserat, Sacramenta quædam ex scripturis probari non posse, sed ex sola prouenire traditione Apostolica, proinde Concilium non eos qui negant, sed magis qui affirmant damnare. *Kemnit. pag. 6.* At nã vanus ipse? An enim à Christo negatur institutum, quod per Apostolos perhibetur esse traditum? An quicquam tradiderunt, quod à Christo institutum Apostoli non acceperunt? Licet ergo ex scriptis Apostolorum probari non possit institutio, ex ipsa eorum probatur traditio.

51. Apostolos non tradidisse septem esse Sacramenta. Atqui tradidisse, eadem ad nos Ecclesiæ testificatione peruenit, qua ipsorum scripturæ. Neque enim aliundè vel scriptas, vel non scriptas traditiones à Christo & Apostolis prouenire scimus, aut scire possumus, quàm per Ecclesiam & hominum traditionem.

52. Nusquam esse scriptum, septem esse Sacramenta. Cum nec vnum quidem esse, scriptum sit? ubi enim scriptum est, Baptismum esse Sacramentum? baptizandos esse homines legitur, baptismationem Sacramentum esse non legitur, sed ab Ecclesia habetur.

53. Ex scripturis sacris duo tantùm, quæ verè & propriè sint Sacramenta, probari posse, Baptismum & Eucharistiam. *Kemnitius.* Si Kemnitio credimus; sin autem Ecclesiæ & aliis, etiam suæ Confessionis hominibus, plura sunt. Et quidem
cum

Millesexcenti Errores,

cum ex scripturis probari non possit, quid verè & propriè sit Sacramentum, quomodo probabunt, duo tantum verè & propriè esse Sacramenta? Ecclesiæ ergo, non scripturæ definitione habetur, quid sit Sacramentum.

54. Opinionem de Septenario Sacramentorum numero, tempore Hugonis & Lombardi ex Sorbona in Ecclesiam irrepisse, ac Lombardum quidem, cum alia sua ex Patribus probare soleat, ne vnum quidem, pro septenario allegare numero. *Kemnit. pag. 3.* Hugoni tribuit & Lombardo, quod paulò ante, omnes Christo & Apostolis tribuere Pontificios, dixerat. Lombardus verò, etsi de Sacramentis in genere (quod superfluum erat) id non præstiterit, suis tamen locis, ubi de singulis agit Sacramentis, id abundè præstat.

55. Quicquid etiam dicant Pontificij & Scholastici, non esse septem Sacramenta. Sed Pontificij & Scholastici rationem quærunt, & auctoritatem, non inanem assertionem, cur enim alioquin vni magis, quàm parti credatur alteri?

De Definitione Sacramenti.

56. **N**VLLAM certam definitionem Sacramenti apud Pontificios extare, multas tradere Scholasticos, quibus tamen nec seipso expediant, nec aliis satisfaciunt. *Kemnit. pag. 9.* Quàm succinctam, facilem, expeditam & omnibus satisfacientem definitionem, ipse tradat Kemnitius, paulò post patebit. Quamuis verò varij varias tradiderint definitiones, omnes tamen septem esse Sacramenta, per quæ gratia conferatur, definierunt. Cum interim ipsi, nec de Nomine, nec de Numero, nec de vlla inter se conueniant definitione.

Ead. definitio est 57. Non rectè definiri Sacramentum à Gregorio in c. *Multisecularium*, *Sacramentum est, per quod sub tegumento rerum visibilium, diuina virtus secretius salutem operatur.* Hac enim definitione, (inquit Kemn,) quomodo Matrimonium erit Sacramentum